

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

Exemplum Orationis Ciuilis & Figuratæ per dialogismos &
sermocinationes: Quæ est valde practica & efficax ad sensus feriendos:
Magna in hoc genere figurarum Demosthenis felicitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

S V S T E N T A T I O.

In qua & cetera quoddam in sensu, ut fiat admirabilius.

Philippi. Οὐ γάρ θειχέρισον αὐτὸν εἰς τὴν παρελθόντην
εἰς Θεού χρονίαν, τόποιος τὰ μέλοντα
βελτιστὸν ἴστρει τε. Γεννήθη τοῦτο; ὃς οὖν, οὐ
αὐτῆς Αθηναῖς τὸ δεῖλον τοσούτων νόμον, οὐ
κακὸς τὰ περάγματα ἔχει. Ιτανοὶ γε, εἰσινδὲ καὶ
παροστάκε, πραγμάτων ταρ, οὐ: οὐτε τέχερ, οὐδὲ
τελετὴν αὐτὰ βελτίων γενεθλίατελία σύσυμπτον,
καὶ τερψάλλουν αὐτούς τούς, καὶ τοὺς εἰδότας, αὐτοῖς
ἀναμικτούχοισιν κλίκειν τοῦτον ἵχονται δύνα-
μιν. Λακεδαιμονίων δέ οὐ χρόνος οὐ πολὺς, οὐ-
καλλίς καὶ παροστάκοις οὐδὲ οὐδαέσιν οὐδεμίας ἐπρά-
ζεται τὸ πόλεμος, αλλὰ ἀπεμεινάται οὐκέτι τὸν δι-
κέφαλον τὸν πόλεμον εἰκόνας πολέμορ. Πίστις οὖν ἐνεκά-
ταιτα λέγωνται εἴδοτε, οὐ οὐδέποτε Αθηναῖοι, καὶ θεά-
σησθε, οὐδὲ οὐδεὶς φυλαθούμενος ὑπὸντι φο-
βερόμενος οὐτε οὐδιγωρότε, τοιούτοις οὐδὲ οὐδεμίας εξ-
ηκόνθι. τοιούτοις οὐδεμίας τι χρέος εἰδομον, τῇ τότε δύναμιν
τὸ Λακεδαιμονίον, οὐτε κρατεῖται εἰς τὴν πόλεμον, εἰρ-
γοις περάγμασι τὸν θέμα, οὐ τὴν οὔρει τοτε, δι-
ητι παραπόμενα, εἰς τὴν πόλεμον οφού πλέον οὐκέπρα-

NA M quod in eo superioribus temporibus fuit pellitum, id ipsum est ad ea, quæ restant optimum. Quid illud igitur est: quod propter secordiam vestram, & neglectum officij, res adversae sunt. Nam si vobis omnia, que decet, agentibus, res ita se haberent; ne spes quidem villa reliqueretur, eas fore meliores. Deinde cogitandum id, quod partim ex alijs auditis, partim iphi nostis: atque in memoriam reuocandum quanta aliquando potentia Lacedæmonijs præditis: idque non ita olim, quam præclaræ, & conuenienter, nihil alienum dignitate virbis admisseritis: sed pro defensione iuris bellum illorum sustinueritis. Quia igitur gratia hæc dico: ut sciatis, Atheniensis, & videatis, nec quam præcautientibus vobis esse formidabile: neque si neglexeritis, ex animi vestri sententia quicquam successurum: utque exemplis vitamini, potentia quæcum fuit Lacedæmoniorum, quam vigilancia vestra superatiss, & tunc insolenter Philippi, proper quam astuamus, et quod nihil eorum, quæ curanda erant, curauimus.

EXEMPLVM ORATIONIS CIVILIS, ET FIGVRATÆ,
per dialogismos, & sermocinationes.

Quæ est valde practica, & efficax ad sensus feriendos.

Magna in hoc genere figurarum Demosthenis felicitas.

Πορθοῦσα, ὡς ἔντες Αἴγιλούμη, πότε τέχνη,
προτεξίτη; ἐπειδάμη, τὸ Δία, ἀνάγκη πίστη;
νῦν δὲ τὸ Χρή τὰ γιγάντεμα ἱγένειας, ἢ γέρων
οἰμας, τοῖς ἐπειθέροις μεγάλην ἀνάγκην τὴν ψήφη
τὸ πρᾶτον μάλιστρον εἶναι. Ηὐθεῖσθε, εἴπει μοι,
περιποίεις αὐτῇ πικανθάτερον καὶ τὸν ἄγοραν,
καὶ ταύτην καγύρων; γένοιστο γέρων τὸν καγύροντα, οὐ
Μακεδώνα τοῦ Αἴγιλού τοῦ πατοῦ μετέβη, καὶ τὰ

Qvando igitur Athenienses, agenda quæ sunt agitis? Vbi aliquid acciderit? vbi credo necessitas aliqua fuerit? Quid vero de ijs, quæ nunc sunt, est existimandus? Nam ego quidem arbitror liberis hominibus maximam esse necessitatem, suscepimus in rebus gerendis dedeces. Num vultis circueentes alius percotari a liu in foro: Ago dictu mihi, nū quid afferrus nouis potestne quid magis nouum fieri, quam quodd homo Maceco subigit Athenienses, & Græcia

De Elocutione:

Τὸν ἔλατον διοικῶν; τεῖχος φίλιππος, οὐδὲ
δι', αλλ' ἀστερά, πήδην λαρέμενος; Καὶ γῆρας
οὗτός πι τάσθη, ταχέως διατείνεται φίλιππος
ποιητεῖται, σύντερος οὔτες προστέχεται τοῖς παραγ-
ματι τούτοις.

administra? Obiit Philippus? non certe qui-
dem, sed agorata. Quid vero vestra intencio?
etsi enim aliquid ei acciderit, celeriter vosa-
lum Philippum facietis, si rebus ita eritis in-
tentis.

Item hac plena γοργότητα, habet Epiplexin, Ironiam,
Prolepsin, &c.

Philip. I.

Oυκέχειροτοίτε ϕίλιππος δέκα
οραζιάρχης, καὶ τραπέζης, καὶ φυλάρχης, καὶ
ιππάρχης δέκα; πιστὸν οὐτοις ταῖσισι, πλὴν εἰς τὸν
δρός δινὰν εἰκόπειρα φίλιππον τὸν πόλεμον; οἱ λο-
ποὶ τὰς ποικιλὰς πεμπτάσιν ὑπὸν μέτα τῶν ιερ-
ποιῶν. Οὐτοις γέροι πλάτονες τοὺς πηλίνους,
εἰς τὴν ἀγορὰν χειροτοίτε τοῖς ταξιάρχησι, καὶ
τοὺς φυλάρχησι, σόκεπτον τὸν πόλεμον. Οὐγέρ-
ρην, θεῖνδρες Λιθωάροι, ταξιάρχης, παράνωρ,
ιππάρχης παράνωρ, ἄρχοντας οἰκεῖς εἴσαι, ήτοι
ώς αἰληθῆς τῆς πόλεως ἡ διωκτία; αλλ' εἰς μέρη
λημανοντὸν παράνωρ ιππάρχον δεῖ πάνταν, τὸ
ὑπερτὸν πόλεως κηρυμάτων ἀγωνιζομένων Μιν-
ηλανοντὸν ιππάρχην, καὶ τὸν αὐτὸν μετρόφεδον
ταῦτα λέγω, αλλ' οὐράνωρ δέκατη κεχειροτομή-
τον ἐναντίον, οὐδὲν διάτητον τὸν ταῦτα μέρη
λημανοντὸν ιππάρχην τὸν ταῦτα μέρη
θεοντὸν, μάλιστα ποιεῖται ἀκτῆσιν, έπειδὴ οὐτοις
κηρυμάτα τοίνυν, έπειδὴ οὐτοις Τροφοί. Πηρέτοιν τοῖς
τραπεζούντοις μάνον τὰ τῆς διωκτίας ταῦτα τά-
λαισια στρεψίκοντα, καὶ μικρόν λεπτόν πρόσδεκτον τὸν ναού-
σι ταχέως, τετταράκοντα τάλαισια, ἵκοσιν εἰς
τὴν ταῦν μητέ, τοῦ μηνὸς ἑκάτευχος. τραπεζαῖς δι-
σχιλίοις, τοσαῦτα ἔτερα. Πανδέκτης τοῦ τοῦ
μηνὸς δισακεύτης δραχμὰς στιγμέτον λαμβά-
νει. τοῖς δέ τοι εἰσιδιακοσίοις οὖτισι, έπειτα
κοντά δραχμὰς τέκεσθαι λαμβάνει τοῦ μηνὸς,
δισχιλία τάλαισια.

NON NE vero creastis est vestris ciuibus de-
partem centuriones, & duces, & tribunos, & cura.
magistros equitum duos? Quid autem isti
plus agunt uno viro, quem miseritis ad bel-
lum? Reliqui pompa vobis obeunt cum fa-
ciculis. Ut enim ijs, qui luteos singunt, in fo-
rum creatis centuriones, & tribunos, non ad
bellum. An non oportuit, Athenieses, cen-
turiones, ciues; magistros equitum, ciues; ma-
gistratus domesticos esse: ut revera essent co-
piæ ciuitatis? An in Lemnum vestro magistro
equitum nauigandum est: eorum autem, qui
pro nostra vobis possessionibus præliaantur,
Menelaus est magister equitum? Neque hæc
hominis reprehendendi causa dico: sed à vo-
bis eum creatum esse oportebat, quisquis tan-
dem sit. Fortassis autem haec recte dici putatis:
pecunia vero quanta, & vnde comparanda sit,
maxime audire cupitis: id igitur sanè expediatum.
Ha est pecunia ratio, ut ad alendum hunc
exercitum, & cibaria dantataxat militibus com-
paranda, nonaginta sunt talenta numeranda, &
paulò amplius: decem celeribus nauibus qua-
draginta talenta, vicena minima in nauem fin-
guis mensibus: militum duobus millibus
totoridem alia, ut duas singuli milites drachmas
in mensim pro cibarijs accipiunt: equiti-
bus ducentis numero, si tricen-
drachmas in mensim acci-
piant singuli, duo-
decim ta-
lenta.

{ * }

S E R M O :